

Malbiksraðsóknir 2013/2014

Yfirlit rannsókna – Pétur Pétursson

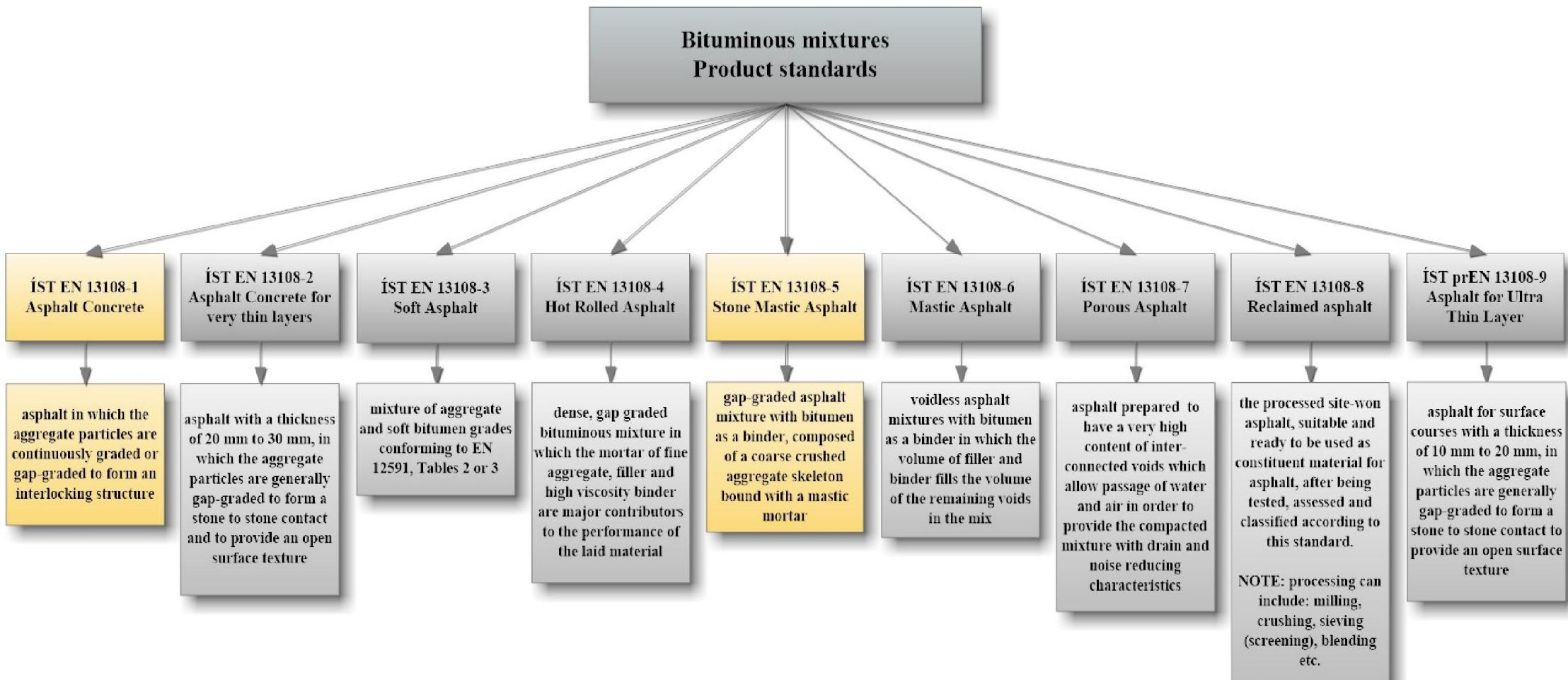

Rannsóknarráðstefna Vegagerðarinnar 31. október 2014

Hvað er malbik?

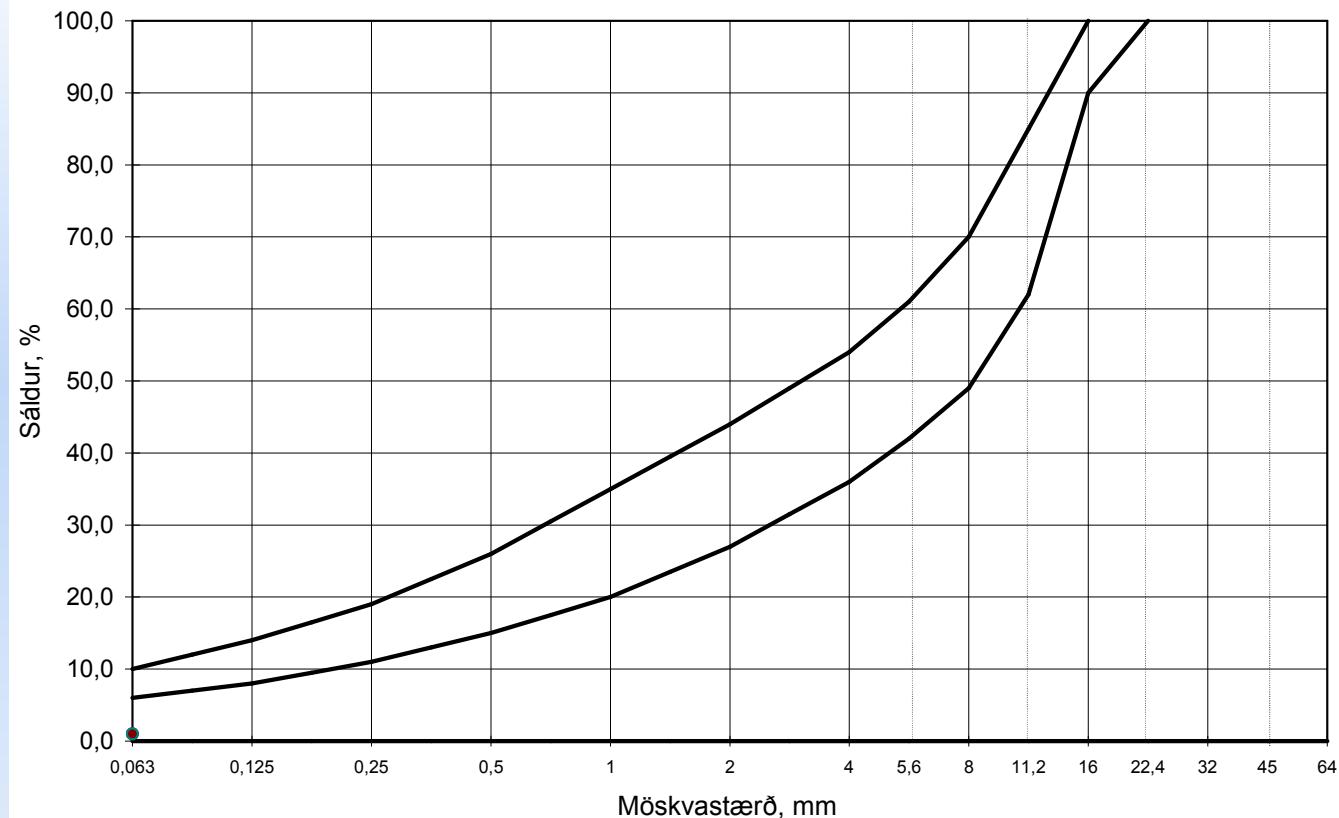
- Malbik er blandað í sérstökum blöndunarstöðvum
- Blandað er saman steinefni í mismunandi kornastærðum, biki og stundum íaukum (trefjum, viðloðunarefnum, vaxi og fjölliðum) í réttum hlutföllum
- Þyngdarhlutföllin um 94 % steinefni og 6 % bikbindiefni
- Steinefnið þurrkað við um 150 - 160°C og heitu og þunnfljótandi bikbindiefninu hrært saman við ásamt íaukum, ef einhverjir eru
- Blandan er flutt heit og hún lögð í u.þ.b. 50 mm þykku lagi með útlagnarvélum og völtuð þar til tilskilinni þjöppun er náð

Malbiksgerðir í Evrópu, skv. skilgreiningu CEN/TC227/WG1 Bituminous mixtures

Markalínur fyrir slitlagsmalfik, SL16

Slitlagsmalfik, SL16

ÍST EN 13108-1

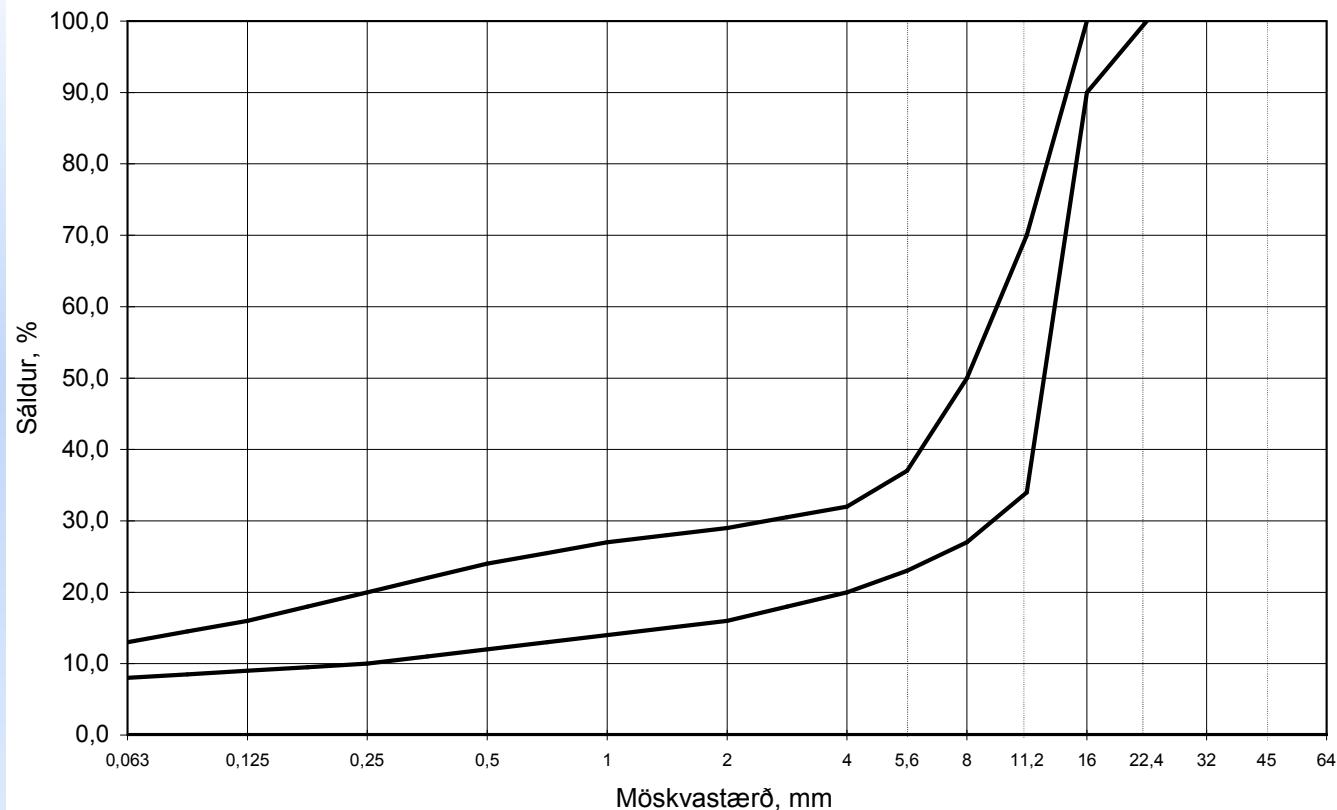
Slitlagsmalfik
SL16

Sigtí mm	Neðri mörk%	Efri mörk%
0,063	6	10
0,125	7	12
0,25	8	14
0,5	10	17
1	11	19
2	13	23
4	15	26
5,6	18	31
8	20	35
11,2	24	40
16	27	44
22,4	32	49
32	36	54
45	42	61
63	49	70
11,2	62	85
16	90	100

Markalínur fyrir steinríkt malbik, SMA16

Steinríkt malbik, SMA16

ÍST EN 13108-5

Steinríkt malbik
SMA16

Sigtim mm	Neðri mörk%	Efri mörk%
0,063	8	13
	9	15
0,125	9	16
	10	18
0,25	10	20
	11	22
0,5	12	24
	13	26
1	14	27
	15	28
2	16	29
	18	31
4	20	32
5,6	23	37
8	27	50
11,2	34	70
16	90	100
22,4	100	
31,5		
45		
63		

Gerðarprófanir á malbiki, sbr. fylgistaðal ÍST 75

Ef malbikið er ætlað til nota sem slitlag, þar sem umferð er mikil, ≥ 8000 ÁDU eða sambærilegt, skal hluti gerðarprófa vera gerður á þjöppuðu malbikssýni með eftirfrandi aðferðum:

- 1) *Hjólfarapróf til mælingar á skriðeiginleikum malbiks*
- 2) *Prall slitþolspróf til mælingar á þoli malbiks gagnvart nagladekkjaáraun*
- 3) *Vatnsnæmipróf til mælingar á viðloðunareiginleikum malbiks*

“Wheel
tracking test”
eða
hjólfarapróf
mælir
skriðeigin-
leika skv.
Evrópustaðli
EN 12697-22

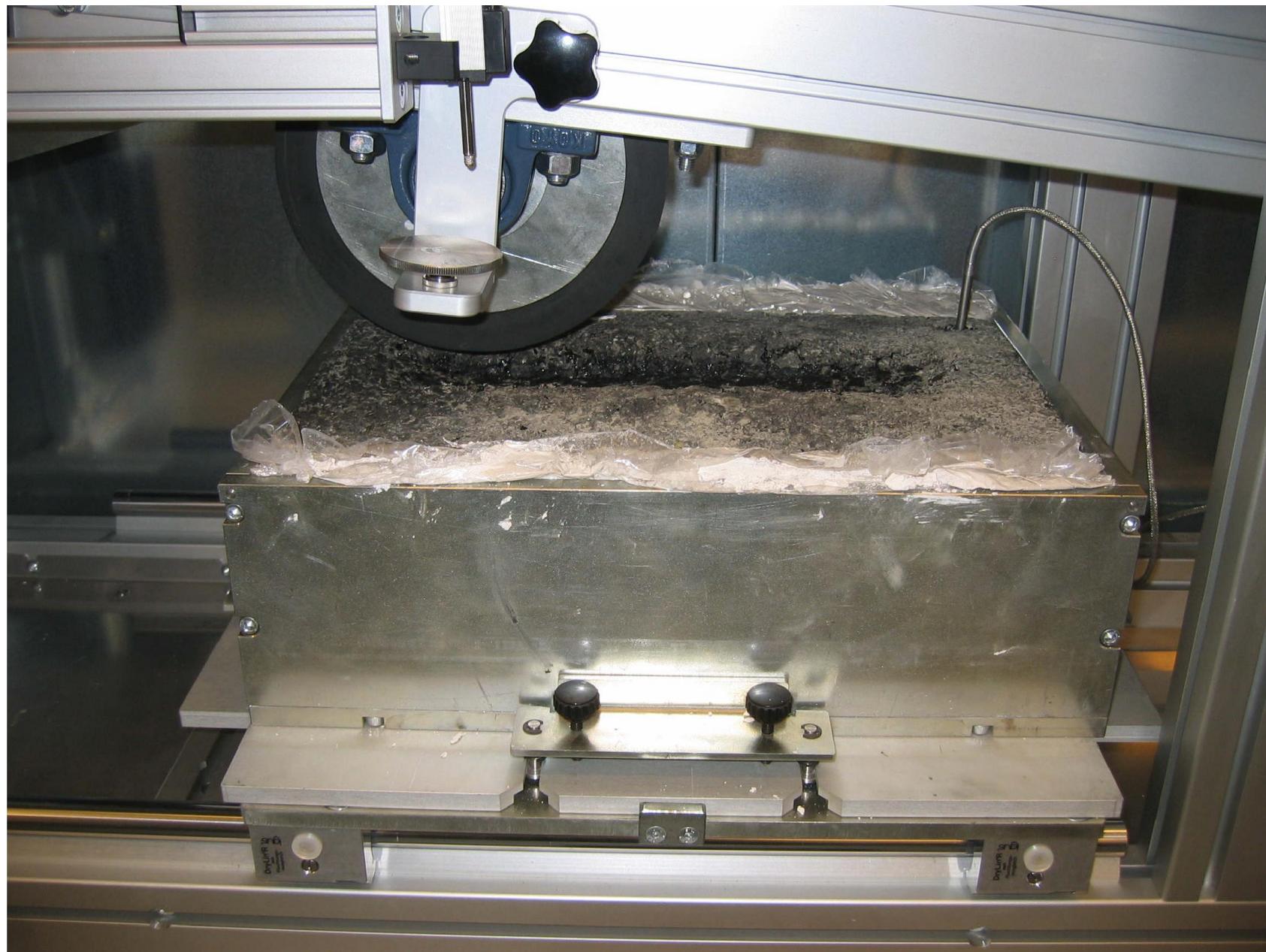

Sýni útbúið á rannsóknastofu

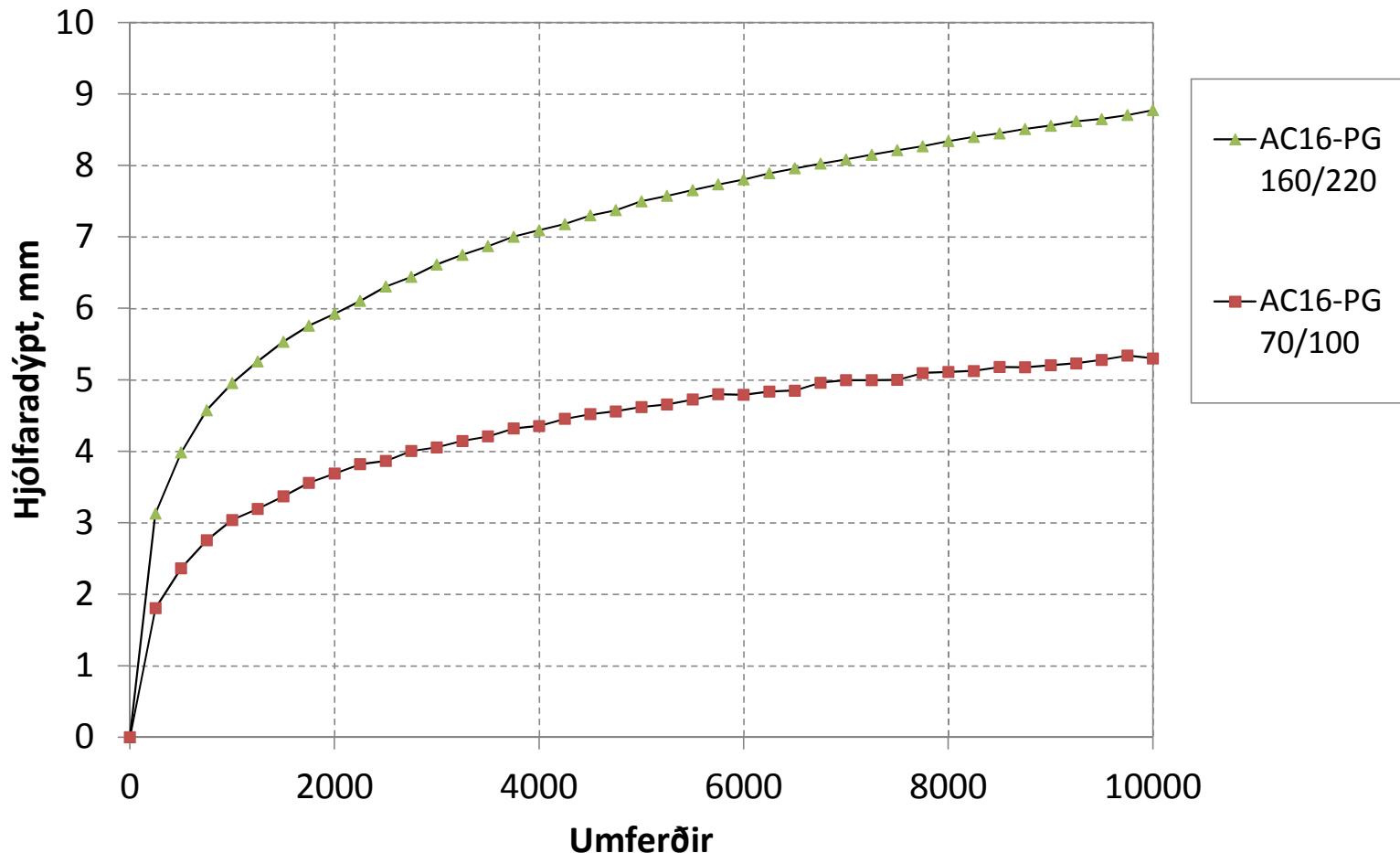

Sýni tekin
úr vegini

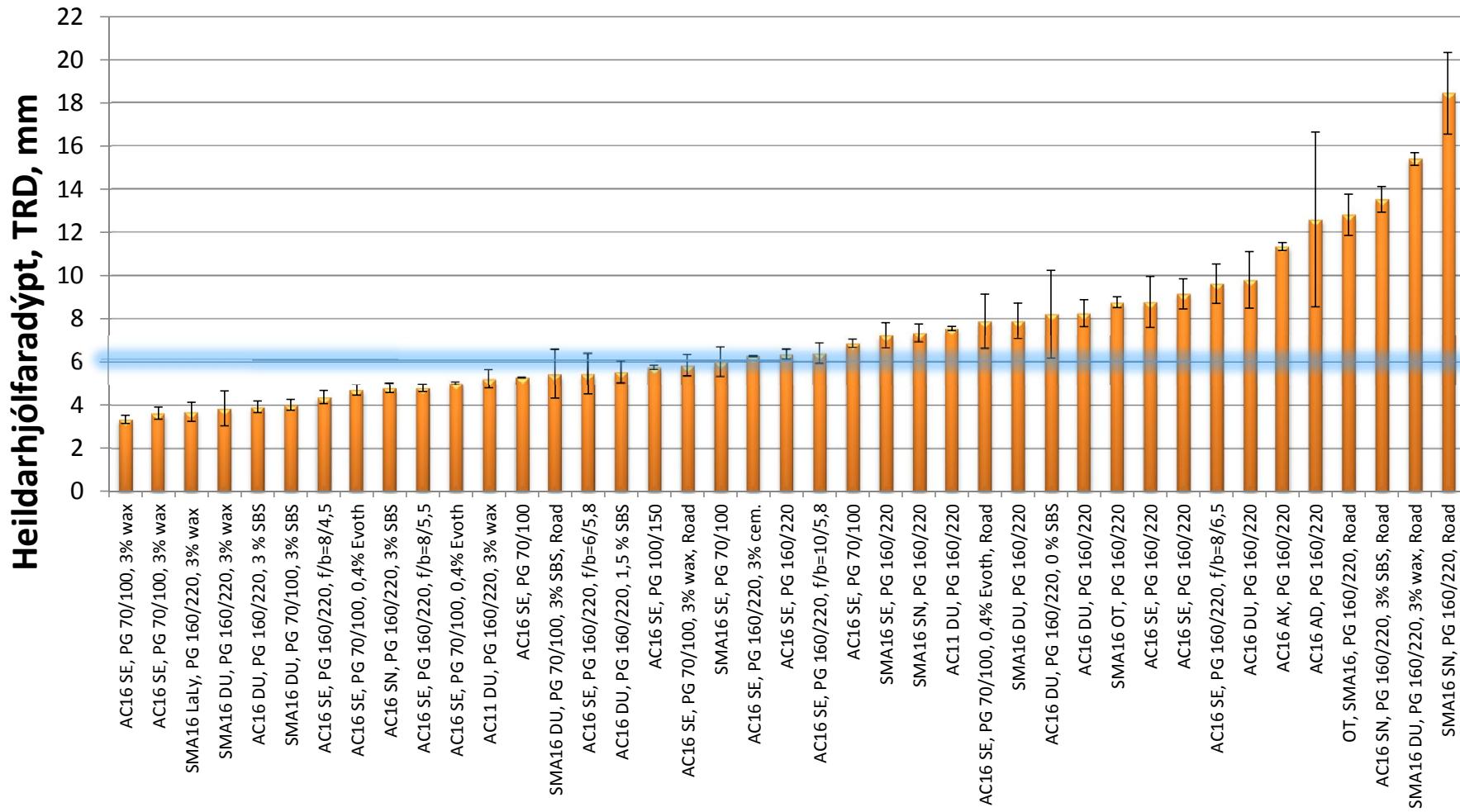

Áhrif stungudýptar biks á hjólfaramyndun (meðalgildi, bjappað á rannsóknastofu, prófað við 45°C)

Heildarhjólfaradýpt úr hjólfaraprófi, meðaltal tveggja platna

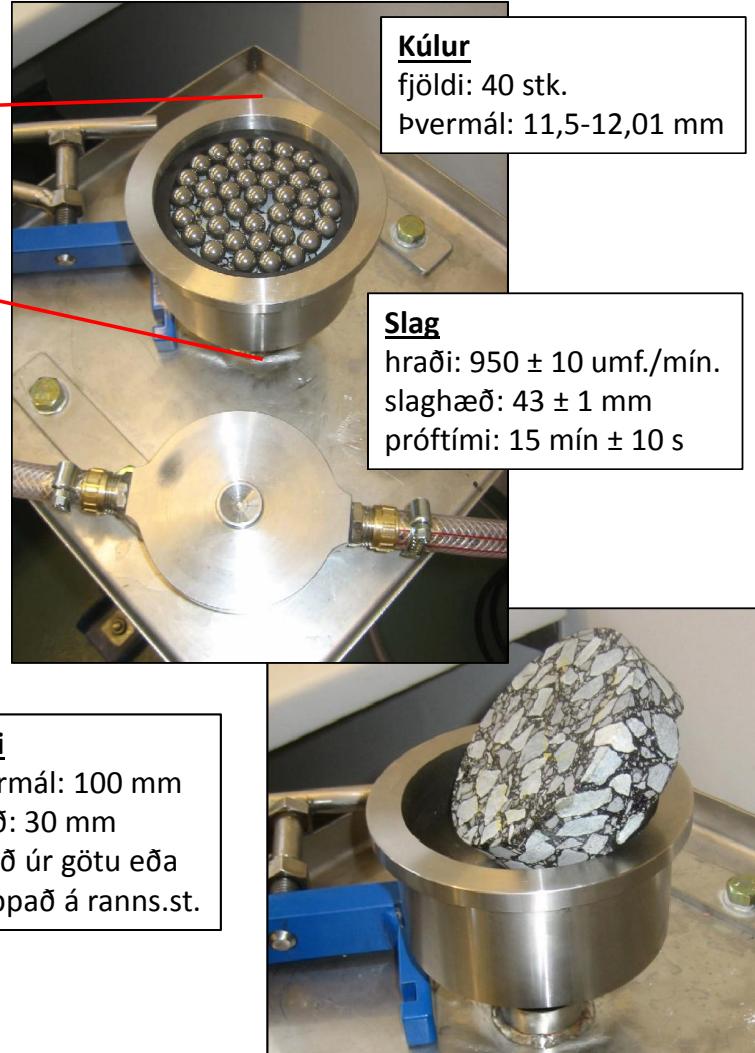
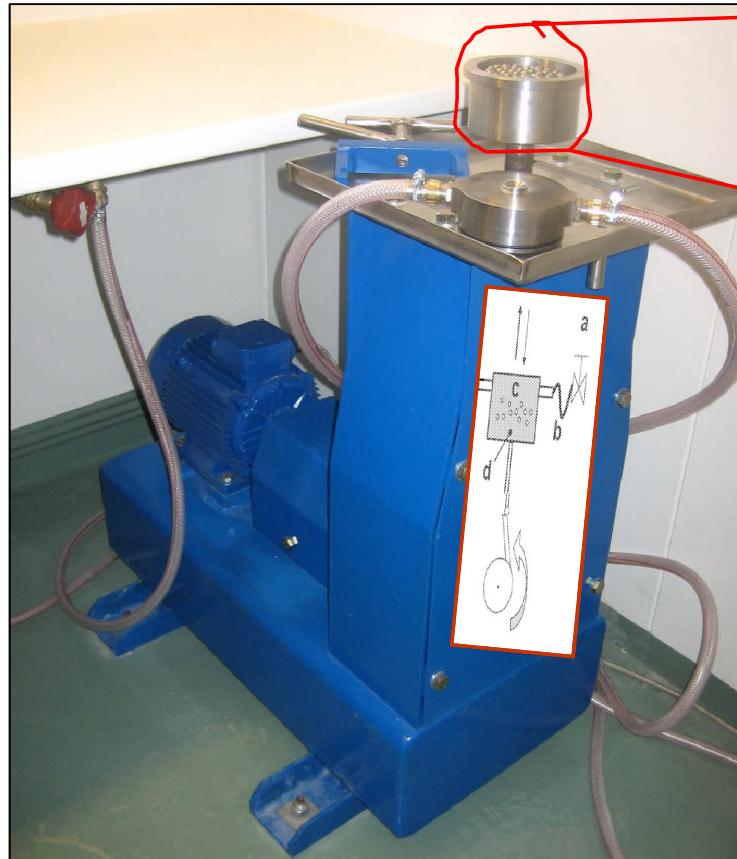
Ath: *SE, DU, OT, SN, AD, AK og LalY* eru steinefni

Norskar kröfur úr hjólfaraprófi (N200 Vegbygging, júni 2014)

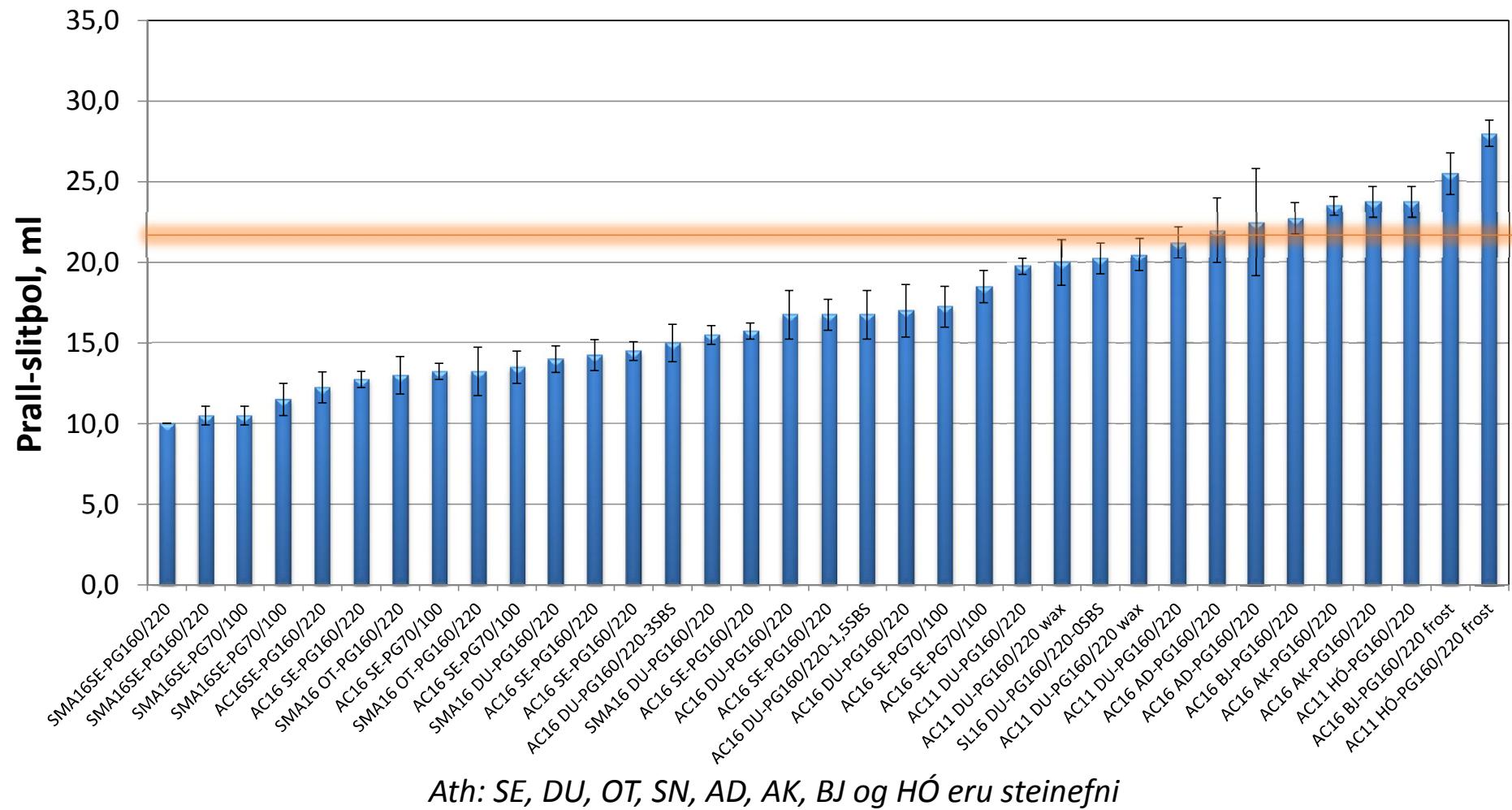
	Ársdagsumferð, ÁDU				
	<1500	1500-3000	3000-5000	5000-10000	>10000
% skrið af lagþykkt	-	20	12	7	5
Jafngildir TRD, mm*		10	6	3,5	2,5

*miðað við 50 mm þykkt malbikslag

Prall slitþolstæki, ÍST EN 12697-16

Niðurstöður Prall-slitþols á íslensku malbiki (meðaltal fjögurra hlutasýna)

Norskar kröfur um þol malbiks gegn sliti af völdum nagladekkja (N200 Vegbygging, júni 2014)

Ársdagsumferð, ÁDU					
	<1500	1500-3000	3000-5000	5000-10000	>10000
Prall gildi, ml	-	36	28	25	22

Val á malbiksgerð (úr leiðbeiningum Vegagerðarinnar um efnisrannsóknir og efniskröfur)

Við hönnun SL og SMA malbiks er með hliðsjón af umferð (ÁDU) valinn stærðarflokkur steinefnis, stungudýpt biks, viðloðunarefni og stífniaukandi fjölliður. Almennt gildir eftirfarandi:

- Stærð stærstu steina eykst með aukinni umferð, SL16 eða SMA16 skilyrt ef umferð er >15000 ÁDU
- Stungudýpt biks eykst með aukinni umferð, PG 70/100 skilyrt ef umferð er >15000 ÁDU
- Ætíð skal nota viðloðunarefni af viðurkenndri gerð í malbik, óháð umferð
- Þörf á stífniaukandi fjölliðum/vaxi eykst með aukinni umferð, skilyrt ef umferð er >30000 ÁDU
- Stefnt er að því hjá Vegagerðinni að setja fram kröfur um lágmarksgildi: skriðs í malbiki, mælt með hjólfaraprófi og slitbols malbiks, mælt með Prall slitþolsprófi fyrir umferð >8000 .

Takk fyrir